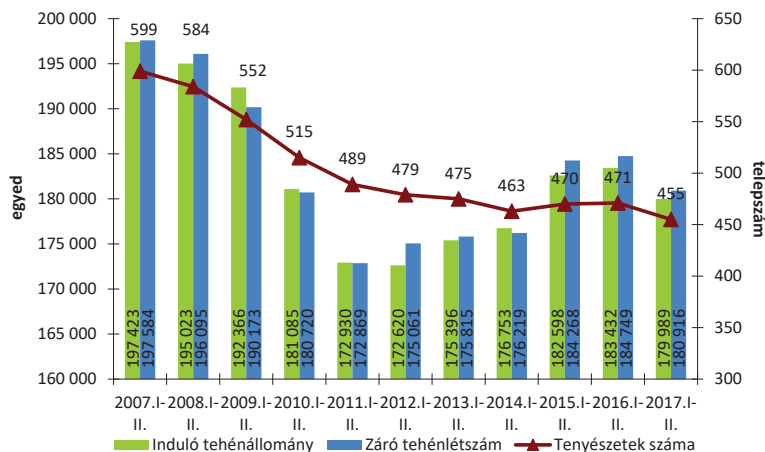

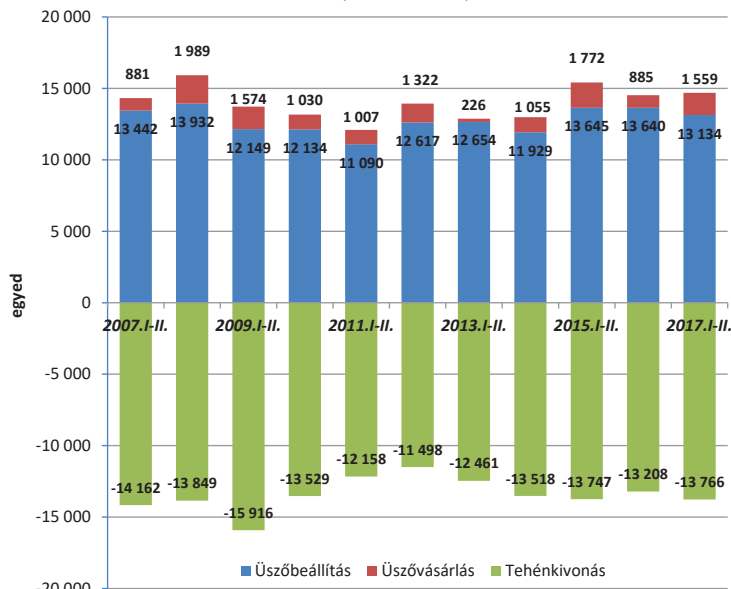
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA: AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2007-2017. I-II. HÓ)

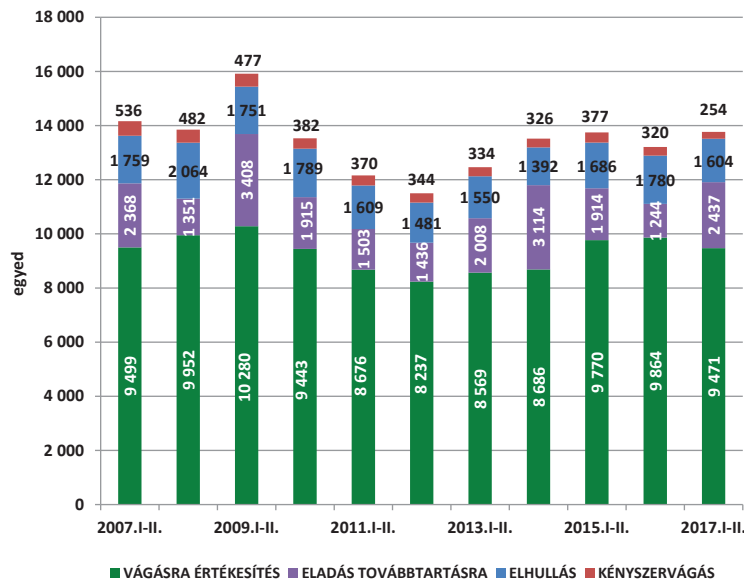
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 455 volt 2017 februárjában, kettővel kevesebb, mint a megelőző hónapban, és tizenhatal kevesebb (-3,4%), mint tavaly februárban. 2017. február végén 3,8 ezerrel kevesebb (-2,1%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 24%-kal (-144) kisebbedett, de 2007 februárja óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, közel 16,7 ezer egyeddel (-8,4%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 330-ról 398-ra nőtt.

2. ÁBRA: AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017., I-II. HÓ)

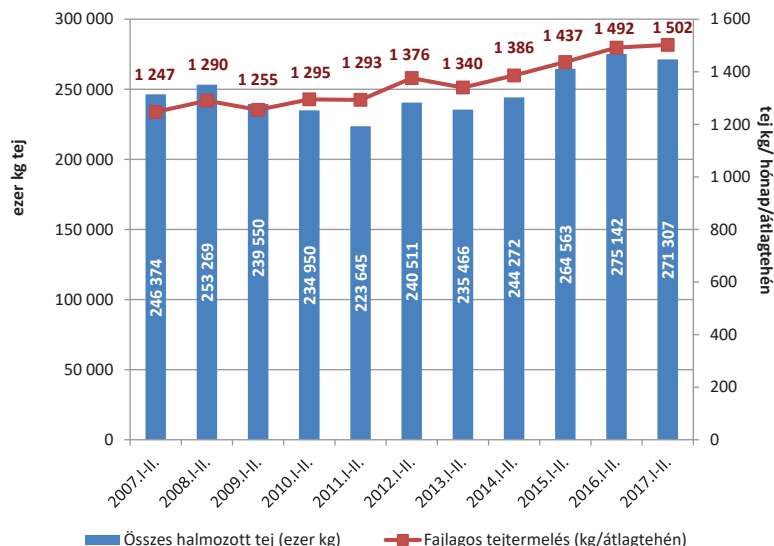
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2016-ról 2017-re - egy év alatt - jelentősen csökkent (-3.443 tehen; -1,9%), ugyanakkor 2017 első két havában a termelésellenőrzésbe bevont tehenek száma már nőtt (+927 egyed; +0,5%). Ennek oka, hogy bár 2017 első két hónapjában az üszöbeállítások száma csökkent (-506; -3,7%) a tavalyi év hasonló időszakához képest, de az üszövásárlások száma jelentősen nőtt (+674 egyed, +76,2%), és összességében meghaladták az emelkedő tehénkivonások számát (+558, +4,2%).

3. ÁBRA: A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-II. HÓ)

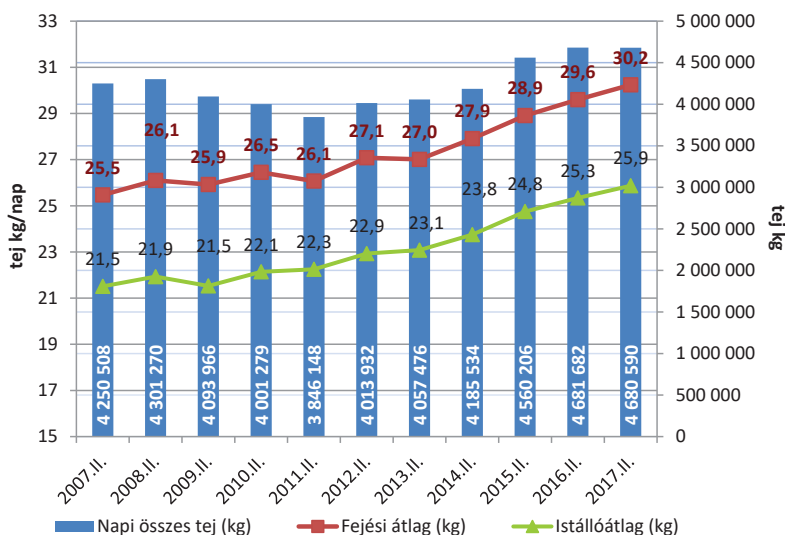
2017 első két hónapjában az állományból kivont tehenek 68,8%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 9.471 volt), ami közepes aránynak számít. A tehénkivonások 1,8%-áért a kényszervágás (254 egyed) volt felelős, ami rekord alacsony a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 11,7%-a (1604 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya jelentősen nőtt (17,7%, 2437 egyed). 2017 első két hónapjában az induló tehénállomány 5,3%-át selejtezték, 0,1%-át kényszervágták, 0,9%-a elhullott, 1,4%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 7,7%-át vonták ki a termelésből, ami már a korábbi évek átlagának felel meg.

4. ÁBRA: ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2007-2017. I-II. HÓ)

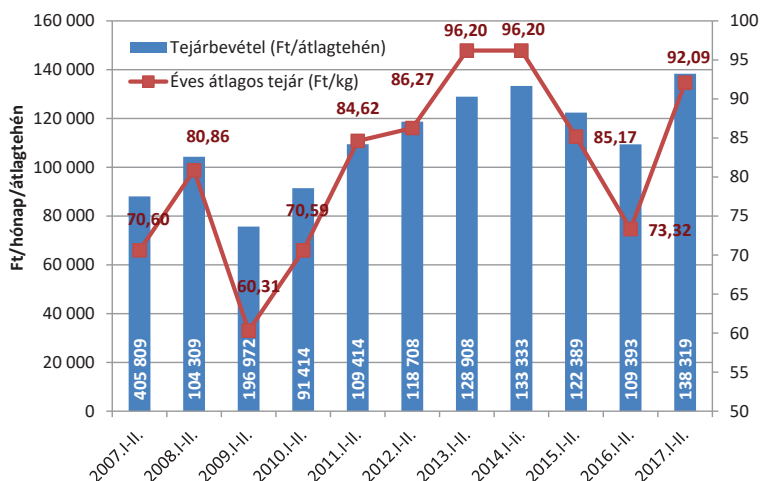
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2017 első két hónapjában meghaladta a 270 ezer kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 1502 kg-ra történő emelkedése volt. 2016 első két hónapjához képest a fajlagos tejtermelés +10 kg-mal (+0,7%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés 3,8 ezer kg-mal (-1,4%) csökkent, ami még így is az elmúlt 11 év második legmagasabb tejtermelési szintjének felel meg. A halmozott tejtermelés esésének oka a tehenállomány 2016 évi zsugorodása. 2007 és 2017 között a fajlagos tejtermelés növekedése 20,4%-os volt (+255 kg (!), míg az összes halmozott tejtermelés 24,9 ezer kg-mal (+10,1%) nőtt.

5. ÁBRA: FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. II. HÓ)

2017 februárjában a napi összes tejtermelés nőtt az előző hónaphoz képest, de a tavalyi év februárjához viszonyítva gyakorlatilag nem változott (ezer kg-os csökkenés). 2016 második havához képest mind a fejési átlag (+0,64 kg, +2,2%), mind az istállóátlag nőtt (+0,53 kg, +2,1%) és meghaladta a 30 kg-ot, ill. megközelítette a 26 kg-ot. Összességében az elmúlt 10 év alatt a fejési és istállóátlag 4,77, ill. 4,36 kg-mal lett több (+18,7%, ill. +20,3%), ami nagyarányú emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA: TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. I-II. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2017 első két hónapjában 138,3 ezer Ft volt átlagosan, 26,4%-kal több, mint 2016 hasonló időszakában. Ennek elsődleges oka a tejár nagyarányú, 25,6%-os emelkedése. A havi nyerstej felvásárlási árakban 2016 nyár vége óta töretlen az emelkedés és január óta országosan már meghaladja a 90 Ft/l-t, ugyanakkor a nyerstej kiviteli átlagára már enyhén csökkenő tendenciát mutat, de még így is több mint 10%-kal magasabb a belpiaci árnál. A nyerstej azonnali (spot) piaci árai Hollandiában és Olaszországban február folyamán már stabilizálódtak, és az összes nagy tejtermelő régióban (USA, Új-Zéland, EU) az átlagos nyerstej felvásárlási árak, ha kisebb mértékben is, de tovább emelkedtek. Összességében elmondható, hogy az Európai Unióban a tejpiac kezd egyensúlyba kerülni és a tejárak első féléves irányadó szintje kialakulni.

Dr. Ózsvári László

Állatorvostudományi Egyetem
Budapest